

A l a n d s l a n d s k a p s n ä m n d s

N:o 22/1947. framställning till Alands landsting med förslag  
till inkomst- och utgiftsstat för vederlagsmedlen  
under 1948.

A. Inkomster.

Utöver statsanslaget om 500.000 mark, reserverade medel och rän-  
tor har bland inkomsterna upptagits ett belopp om 25.000 mark under  
rubriken Under 1947 icke utnyttjade anslag, emedan anslaget i detta  
års vederlagsbudget till garanti för en allsvensk ungdomsstämma  
med säkerhet icke kommer att utnyttjas.

B. Utgifter.

I. Understöd åt kulturella eller allmänt väl främjande föreningar.

Vid uppgörandet av utgiftsstaten har landskapsnämnden i den mån  
skäl och möjligheter enligt dess mening därtill förelegat följt kul-  
turutskottets rekommendationer. Landskapsnämnden har dock ansett  
att Alands Sång- och musikförbund, Alands Ungdomsförbund, Alands  
Marthadistriktförbund, Alands folkminnesförbund och Föreningen  
Folkhälsan på Åland borde komma i åtnjutande av lika stora understöd  
för sin allmänna verksamhet och föreslagit en utjämning i enlighet  
därmed.



Landskapsnämnden föreslår lika stora understöd för Delegationen

för Ålands lantmannagillen, Ålands nykterhetskrets, Ålands Vänner och

Åländska studentgillet samt fackföreningsrörelsen för kulturell verksamhet.

Med anledning av petitionen om understöd åt Ålands distrikts

organisation av S.F.S. önskar landskapsnämnden framhålla, att veder-

lagsmedlem enligt lag skall användas för landskapets kulturella el-

ler allmänt väl främjande ändamål. Ålands Distriktsorganisation av

S.F.S. är en del av en riksorganisation, som har till uppgift att ar-

beta för hela landets kulturella förbindelser med Sovjet. Den har

endast en inskränkt lokaluppgift här. Dess allmänna verksamhet bör

huvudsakligen  
följaktligen/stödas med statsmedel, i den mån allmänna medel över-

huvud skola användas för täckande av dess utgifter. I enlighet med

denna uppfattning har landskapsnämnden föreslagit <sup>huvuddelens av</sup> understödet över-

förande till den ordinarie budgeten.

Fackföreningsrörelsen som sådan kan inte erhålla understöd ur

vederlagsmedlen, endast i det fall att den på sidan av sin rent eko-

nomiska egentliga uppgift sysslar med kulturell verksamhet kan sådant

komma i fråga. Innan någon nämnvärd sådan utförts, har landskapsnäm-

nden ej ansett en höjning av anslaget vara motiverad.

## II. Studieunderstöd.

Landskapsnämnden anser att anslaget till understöd åt mindre be-

medlade elever vid Ålands lyceum borde reserveras för sådana från

landsbygden och höjas till 15.000 mark. Då mindre bemedlade elever

från Åland vid Pernå fiskarskola och Ålands lantmannaskola kunna er-

hålla stora studieunderstöd ur anslag i ordinarie budgeten, om de vil-

ja underkasta sig besväret att därom anhålla, har landskapsnämnden ej

ansett det vara skäl att föreslå vederlagsmedels användande för det-

ta ändamål, och därför, då landstinget synes vilja ha dessa skolor

med i detta kapitel, föreslagit en ändring av texten, så att beloppet

kan få användas till uppmuntringsstipendier åt elever, som lägga i

dagen levande intresse för skolan och dess strävanden - oberoende av

dessa elevers förmögenhetsförhållanden.

## III. Understöd åt institutioner.

Landskapsnämnden omfattar i de flesta fall kulturutskottets för-

slag, när det gäller anslagen under denna huvudtitel, bl.a. i fråga

om understöd åt Mariehamns friförsamlings läsesal för sjömän. Veder-

lagsmedel borde icke få användas för understödande av den ena läse-

salen, så länge det finnes två sådana. I två punkter avviker land-

skapsnämndens uppfattning från utskottets. Landskapsnämnden anser

sålunda att vederlagsmedel icke borde tas i anspråk för den represen-



587 2533  
533

tation landstingets presidium utövar. För detta ändamål kan ordinarie medel användas. För andra ändamål finnes av vederlagsmedel till landstingets disposition redan reserverade ett belopp om c:a 60.000 mark. För den händelse ytterligare medel erfordras, synes det vara riktigare att använda landskapets skattemedel för ändamålet.

Beträffande förslaget att ur vederlagsmedel bevilja anslag till en radioapparat för Alands lyceum önskar landskapsnämnden framhålla att åtgärden enligt dess mening inte skulle ha den betydelse för eleverna, som petitionärerna avsett. En omläggning av läsordningen enligt skolradioprogrammet är knappast möjlig och skulle knappast ens, om den vore möjlig, för eleverna medföra någon nytta. För lärarnas skull torde den inte heller vara av behovet. För övrigt skulle det föreslagna anslaget icke räcka till för de vidlyftiga ledningsdragningar, som bleve nödvändiga. Landskapsnämnden föreslår därför att intet anslag denna gång upptages för ändamålet.

#### IV. Diverse anslag.

Under denna kapitelrubrik borde anslaget till understöd för en brandspruta åt Kumlinge F.B.K. ha upptagits. Emellertid anser landskapsnämnden det lämpligare att detta understöd påføres landskapets skattemedel och har därför upptagit ett anslag för ändamålet i bud-

788  
533

geten för landskapets enskilda medel. Kumlinge F.B.K. har möjlighet att erhålla ett sådant understöd även ur ordinarie medel, om den där-om anhåller.

Förslaget om beviljande av ett 5.000 marks anslag till anskaffning av en kopia av en svensk film belysande Åland har landskapsnämnden ej ansett sig kunna omfatta. Landskapsnämnden anser att ifrågasatt film bör kunna få hyras för att användas här, att den redan är delvis föråldrad och ofullständig och att man hellre än att anskaffa en kopia av denna film borde gå in för anskaffning av en ny så vitt möjligt fullständigare Ålandsfilm för kulturella syften. Det större anslag, som erfordras för detta ändamål, borde upptagas så snart någon organisation är kapabel och beredd att sätta i gång arbetet. Landskapsnämnden har ansett att en sådan beredskap inte är tillfinnandes just nu och har därför ej i sitt budgetförslag upptagit något anslag för detta ändamål.

I anslutning till vad ovan framhållits får landskapsnämnden vördsamt föreslå att

Landstinget måtte fastställa nedan upptagna förslag till inkomst- och utgiftsstat för landskapets vederlagsmedel under 1948.



Förslag

till

inkomst- och utgiftsstat för vederlagsmedlen under år 1948.

Kap. mom.

A. INKOMSTER.

|                                            |           |
|--------------------------------------------|-----------|
| 1. Vederlagsmedel .....                    | 500.000:- |
| 2. Reserverade vederlagsmedel .....        | 11.760:-  |
| 3. Under 1947 icke utnyttjade anslag ..... | 25.000:-  |
| 4. Räntor .....                            | 5.000:-   |

Summa inkomster mk 541.760:-

B. UTGIFTER.

I. Understöd åt kulturella eller allmänt väl främjande föreningar.

|                                         |          |
|-----------------------------------------|----------|
| 1. Ålands Sång- och musikförbund .....  | 25.000:- |
| 2. Ålands Ungdomsförbund:               |          |
| allmän verksamhet.....                  | 25.000:- |
| ungdomsledare .....                     | 30.000:- |
| 3. Ålands Marthadistriktsförbund .....  | 25.000:- |
| 4. Föreningen Folkhälsan på Åland ..... | 25.000:- |
| 5. Hemslöjdens främjande:               |          |

Ålands hemslöjdsförening r.f. 7.500:-

Ålands Marthadistriktsförbund 7.500:-..... 15.000:-

Kap. mom.

|                                                    |          |
|----------------------------------------------------|----------|
| 6. Ålands Fågelskyddsförening r.f. ....            | 7.000:-  |
| 7. Bidrag till idrottens främjande .....           | 20.000:- |
| 8. Ålands Folkminnesförbund .....                  | 25.000:- |
| 9. Delegationen för Ålands lantmannagillan .....   | 10.000:- |
| 10. Ålands Nykterhetskrets .....                   | 10.000:- |
| 11. Ålands distriktsorganisation för S.F.S. ....   | 5.000:-  |
| 12. Ålands Vänner .....                            | 10.000:- |
| 13. Fackföreningsrörelsen för kulturell verksamhet | 10.000:- |
| 14. Åländska Studentgillet .....                   | 10.000:- |

I kap. 252.000:-

II.

Studieunderstöd.

|                                                                                               |          |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| 1. Understöd åt mindre bemedlade elever från lands-<br>bygden vid Ålands lyceum .....         | 15.000:- |
| 2. Understöd åt mindre bemedlade elever vid Ålands<br>folkhögskola .....                      | 8.000:-  |
| 3. Stipendier för elever från Åland vid Pernå fis-<br>kärskola och Ålands lantmannaskola..... | 7.000:-  |

II kap. 30.000:-

III.

Understöd åt institutioner.

|                                      |          |
|--------------------------------------|----------|
| 1. Bidrag till folkbiblioteken ..... | 16.000:- |
|--------------------------------------|----------|



591

2. Till grundande av ett centralbibliotek till  
landskapsnämndens disposition ..... 10.000:-
3. Understöd åt Ålands skeppsbibliotek ..... 10.000:-
4. Ålands kommunala upplysningsbyrå ..... 7.000:-
5. Bidrag för museiverksamheten ..... 15.000:-
6. Ålands folkhögskola ..... 50.000:-
7. Finlands sjöräddningssällskap ..... 30.000:-
8. Mariehamns friförsamlings läsesal för sjömän ... 5.000:-

III kap. 143.000:-

IV.

Diverse anslag.

1. Bidrag a) till underhåll av landskapets  
ambulansbil ..... 20.000:-
- b) till underhåll av en andra  
ambulansbil ..... 20.000:-
- c) för sjuktransporter i skär-  
gården ..... 7.000:- ... 47.000:-
2. Till landskapsnämndens disposition ..... 20.000:-
3. Ålands Marthadistriktförbund till beredande av  
semester åt obemedlade, överansträngda hus-  
mödrar i barnrika familjer ..... 10.000:-

532

4. Bidrag för åstadkommande av telefon till  
avlägset liggande skärgårdsbyar ..... 8.000:-
5. Reserveras för framtida behov ..... 31.760:-

IV kap. 116.760:-

Summa utgifter mk 541.760:-

Mariehamn den 12 november 1947.

På landskapsnämndens vägnar:

Lantråd

*Viktor Strandfält*

Viktor Strandfält

Landskapskamrer

*Werner Eker*

Werner Eker